
DEL

VELL

AL

NOU

DEL

NOU

AL

VELL

**L'antic museu, les madones borroses,
I el pintar extrem d'avui! Càndid rampell:
M'exalta el nou i m'enamora el vell**

J. V. FOIX

**Estem obligats a triar entre aquests dos absoluts,
igualmente inhumans:oblidar-ho tot i sepultar-ho en l'oblit
o recordar-ho tot i que el passat esborri la possibilitat
del present. Enmig, és clar, la cultura. La tria. La selecció
del que ha de ser memorable perquè ens defineix. Sense
aquest esforç, la humanitat no és sinó una ombra.**

XAVIER ANTICH

SINOPSI DE L'EXPOSICIÓ

Del passat ens arriben fragments de la seva realitat i és des del present que els anem teixint, fins configurar una memòria. El nostre propi relat ens ajuda a crear una identitat que ens caracteritza i ens dóna pistes d'allò que volem ser a partir d'un ahir que hem construït des de l'avui.

L'artista com a ciutadà forma part d'aquest entrellat que ajuda a crear la nostra memòria, però al mateix temps des de la seva mirada pot ajudar-nos a posar en qüestió motius i raons que han fet un relat que ens configura.

Des del coneixement i el qüestionament de la memòria que ens ha arribat podem anar configurant el camí al futur. En aquesta línia es planteja el relat d'aquesta exposició.

1

ENS HAN ROBAT
LA HISTÒRIA;
ENS LA ROBEN,
ENCARA

A través d'una obra es planteja una reflexió sobre la manera com se'ns explica la història. Per una banda sempre des del cantó dels vencedors, però per l'altra obviant que la història ho és tot, no només els grans edificis sinó també les petites històries quotidianes.

L'obra de Daniela Ortiz posa el dit a la nafra per fer-nos qüestionar a qui i a què retem homenatge des de l'espai públic.

Estat nació
Daniela Ortiz
i Xose Quiroga

Anàlisi de diversos personatges històrics vinculats als processos colonials reconeguts a l'espai públic de la ciutat de Barcelona

DEL
VELL
AL
NOU
DEL
NOU
AL
VELL

1

ENS HAN ROBAT
LA HISTÒRIA;
ENS LA ROBEN,
ENCARA

La història no existeix. Ens l'han robada. Ens l'estan robant ara mateix, sense que ens n'adonem. Tots els nostres pensaments i totes les nostres accions quedaran arraconades en l'oblit. Potser, al cap dels anys, algun historiador en recuperarà una anècdota mal contextualitzada. Però haurem estat eliminats del nostre present, extingits, foragitats de qualsevol crònica. O pitjor, encara: serem neutralitzats, com tots aquells lluitadors o tots aquells artistes que són col·locats en el museu com a un mausoleu, propici per a la veneració, per al culte de l'art — de la història de l'art— com a una cosa sagrada, domesticada, submisa.

Els lladres de la història volen obediència, volen control. Desposseeixen el passat de conflictes o els fagociten per a tergiversar la realitat. Les dones i els homes de peu som condemnats per jurats d'indoctes i tribunals de vells: ells han marcat els rastres d'allò que hem de saber. Encara ho fan.

Els lladres de la història ens inoculen un Alzheimer col·lectiu. Per això hem d'exercitar la memòria rebel. I desemmascarar els robatoris del passat, de tots els passats i de tots els presents furtats.

“El passat mai no mor, ni tan sols ha passat.”
William Faulkner

DEL
VELL
AL
NOU
DEL
NOU
AL
VELL

2

ENTRE L'OBLIT I EL RECORD. LA DIFÍCIL MEMÒRIA

Tres propostes ens plantegen mirades sobre tot allò que ens arriba . La proposta de Jesus Galdon obre una reflexió sobre com mirem l'art i com ens posicionem davant el nostre patrimoni. Per altra banda l'obra de Jordi Tolosa ens fa reflexionar sobre la tendència a catalogar i a classificar tot allò que ens envolta susceptible de ser catalogat com a valuós. Finalment l'obra de Tom Carr "Ecos de Carles Buïgas" aporta la mirada d'un creador contemporani revisitant una obra anterior

DEL
VELL
AL
NOU
DEL
NOU
VELL

www.historiadelartesainombres.eu

La historia de l'art sense nom **Jesus Galdon**

Una proposta que convida a la reflexió tant a entitats culturals com a nivell individual, oferint-se a tot aquell que vulgui participar en aquest debat obert, de forma participativa, intentant visualitzar i fer conscient la mirada que cadascú tenim sobre un art que il·lumina la història, al món i a tots nosaltres.

World Thing Museum **Jordi Tolosa**

Reflexió irònica sobre la necessitat de catalogar i "museoritzar" qualsevol objecte.

Ecos de Carles Buïgas **Tom Carr**

La mirada d'un creador contemporani des de les noves tecnologies a una obra patrimonial.

ENTRE L'OBLIT
I EL RECORD.
LA DIFÍCIL
MEMÒRIA

....Volem, des de fa segles, recordar el que ha passat i evitar que l'oblit destrueixi aquelles coses que sembla que han de ser recordades. Perquè el més natural, convé remarcar-ho, és l'oblit: oblidem coses en una proporció extraordinàriament més alta que aquelles que recordem. Per això ens fa mal que se n'oblidin algunes que haurien de ser recordades. Actualment som, de ple, en una cultura històrica, marcada pel que Paul Ricoeur ha anomenat "frenesi documental". I aquest debat no és pas només una temàtica d'especialistes: només cal pensar en les polèmiques al voltant de les "memorial laws" als Estats Units, les "lois mémorielles" a França o, aquí, la llei de la memòria històrica.

.....Estem obligats a triar entre aquests dos absoluts, igualment inhumans: oblidar-ho tot i sepultar-ho en l'oblit o recordar-ho tot i que el passat esborri la possibilitat del present. Enmig, és clar, la cultura. La tria. La selecció del que ha de ser memorable perquè ens defineix. Sense aquest esforç, la humanitat no és sinó una ombra.

"La voluntat de comprendre. Filosofia en minúscula"
Xavier Antich, (Editorial Arcadia)

DEL
VELL
AL
NOU
DEL
NOU
AL
VELL

3

PATRIMONI PER CONSTRUIR IDENTITAT

Libro Celda 157.
Proyecto para
una cárcel
abandonada
Patricia Gomez i
M. Jesus Gonzalez

www.patriciogomez-mariajesusgonzalez.com

“Proyecto para cárcel abandonada” es un proyecto de intervención desarrollado en la antigua cárcel Modelo de Valencia entre los meses de Julio y Octubre de 2008, con el que se pretende rescatar y documentar la memoria impresa en los muros de esta histórica prisión, deshabitada desde 1992 y actualmente en proceso de remodelación. Desde este punto de partida, el proyecto propone la intervención en el interior del edificio antes de su desaparición, para recuperar las huellas del lugar a través del registro físico de sus paredes y celdas, y conservarlas para el futuro como los soportes de pensamiento de los que allí habitaron.

Hospital 106
Jordi Canudes
i Isabel Banal

De quina manera perdem elements de la nostra memòria, tant a nivell privat com col·lectiu. En aquesta peça es cataloga i documenta un espai i el seu procés de destrucció i desaparició.

PATRIMONI PER CONSTRUIR IDENTITAT

La conservació del patrimoni resideix en una acció parcial, fragmentada, violenta, estretament vinculada als processos d'arxivament i memòria i a la condició destructora que els defineix. Patrimoni és allò que no s'ha destruït, allò que ha dominat o allò que ha resistit.

Però patrimoni és també sovint sinònim del llegat del poder, construccions monumentals i peces precioses.

Les pràctiques artístiques han indagat en la possibilitat de recuperació de la memòria, de la pura vida, sense jerarquies.

Aquesta mirada, més democràtica, para atenció als oblitats, les ocultacions i les omissions, que s'animen a través de les connexions interrompudes, esbiaixades o soterrades i s'hi arrenen amb força com una actitud de resistència.

El canvi de situació del que mira possibilita el sorgiment de distàncies crítiques diverses i posa en qüestió els criteris dominants. La memòria històrica basada en la cronologia i la linealitat del temps entra en crisi per donar pas a una concepció més horitzontal del patrimoni i en construcció constant. Així, el patrimoni es revela com una eina per pensar el passat però també per incidir en un futur en el qual col·lectivament hem decidit que –el patrimoni– estigui present impedit-ne la destrucció.

Mercè Alsina

4

COM DEFINIM LA NOSTRA REALITAT

Dues mirades que mostren dues opcions diferents per posicionar-se davant els elements que utilitzem per construir la nostra memòria, per una banda una mirada lluny de la realitat de la mà de Mariona Moncunill i per l'altra un experiència viscuda sobre com s'han anat destruint elements de la nostra memòria col·lectiva.

www.marionamoncunill.com/index.php?/projects/Catalunya-en-miniatura-2/

Catalunya en miniatura **Mariona Moncunill**

Un breu reportatge sobre Catalunya en miniatura serveix per insinuar l'existència d'una còpia de Catalunya a escala real a manera de monument o de parc temàtic commemoratiu. Aquesta seria idèntica a la Catalunya real, amb actors que duplicarien cada habitant en totes les hores de la seva vida, les cases, les feines, els elements naturals, tot de forma idèntica. En aquesta segona Catalunya tot tindria caràcter narratiu, representatiu, simbòlic, però seria impossible de diferenciar del seu referent. Així, en el moment de la seva creació seria idèntica, però atès que cada element seria capaç de complir les funcions del seu referent, amb el temps aquesta seguiria el seu propi curs en la història, desdoblant-la. Si aquesta Catalunya 2 fos una realitat, eivdenAquesta proposta neix amb la intenció de desenvolupar un debat entorn a un joc de reflexions sobre l'art, sobre la seva història, sobre les estructures que el sustenten i sobre la seva magnitud social.

COM DEFINIM LA NOSTRA REALITAT

A la realitat hi caben totes les realitats imaginables. La realitat és interpretable. Tota definició de realitat pot ser parcial, interessada, tendenciosa... Amb aquesta premisa, una reproducció exacta i fidel de la realitat és sempre inexacta.

Un parc temàtic serveix de pretext per reflexionar al voltant d'una imatge concreta d'un país, dels seus habitants i el seu territori. Monuments, edificis, construccions i paisatges seleccionats amb voluntat de crear una imatge utòpica d'un país, transmissora d'uns valors determinats. Ni tan sols expliquem la nostra visió de la realitat. Mostrem una visió ideal —i per tant irreal— de la nostra realitat. De quina manera ens expliquem al món? Com definim la nostra realitat? Som realment allò que diem que som? Som qui som o som qui diem que volem ser? Com s'explica la nostra història?

Ensenyem només allò que ens agrada. La pròpia condició humana ens hi obliga. Els interessos econòmics i polítics ens hi empenyen. Tota visió de la realitat és parcial. Fins i tot aquest text. Fins i tot la realitat expressada en aquest documental.

Bernat Puigdollers

5

**QUÈ FEM AMB
LA NOSTRA
MEMÒRIA MÉS
PROPERA**

Proposta per a cadascun dels llocs
on se celebri la mostra

**Exemple
Cerdanyola**

Sitesize fa una proposta a partir de considerar l'àmbit geogràfic del Torrent de Valldaura a Cerdanyola com paisatge a partir del qual es destaquen una sèrie de relacions al llarg del temps i que ens permeten valorar un sentit de continuïtat en tres emplaçaments de caràcter patrimonials

**Arts Santa
Mònica**

Carlos Pazos farà una instal·lació on revisitarà i analitzarà des del present la seva exposició al mateix espai "Un elefant en el Llimb"

PLANTEJAMENT EXPOSITIU

1

ENS HAN ROBAT LA HISTÒRIA; ENS LA ROBEN, ENCARA

Plafó introductori
amb text de
Joan B. Minguet

Daniela Ortiz / Xose Quiroga – Fotografies
emmarcades

2

ENTRE L'OBLIT I EL RECORD. LA DIFÍCIL MEMÒRIA

Plafó introductori
amb text de
Xavier Antich

Jesus Galdon – Video amb pantalla
Jordi Tolosa - Obres paret
Tom Carr – Projectió

3

PATRIMONI PER CONSTRUIR IDENTITAT

Plafó introductori
amb text de
Mercè Alsina

Patricia Gomez/ M. Jesus Gonzalez – Llibre-celda 157
Isabel Banal/Jordi Canudes – Hospital 106

4

COM DEFINIM LA NOSTRA REALITAT

Plafó introductori
amb text de
Bernat Puigdollers

Mariona Moncunill/Sergi Botella – video

5

QUÈ FEM AMB LA NOSTRA MEMÒRIA PROPERA

Plafó introductori
amb text de
Txema Romero

Segons obra

DEL

NOU

AL

VELL

DEL

VELL

AL

NOU